

Trumanov obljubljeni "raj"

Tiger in Eufkrat sta baje namakala raj Adama in Eve, ce verjame mo Sv. Pismu. Tega so se nedavno spomnili v Washingtonu, kjer so začutili nenadoma nujno potrebo, da izpremenijo doleže teh dveh rek v cvetec raj. Nadajše se pripravljajo v Washingtonu da znatno razširijo meje svetovpisemskega raja ter da vključijo v njega vse Azijo, Afriko, Kanado, Južno Ameriko, Australijo... Ne zahteva se velikih naporov od narodov in dežel omenjenih kontinentov: ameriški kapital skrbi za vse stroške obnove svetovnega in splošnega raja.

Tako je približno govoril predsednik Truman 9. novembra 1949. na banketu narodnega kluba demokratnih žena. On je rekel:

«Vojna v Eufkrat in Eufkrat lahko ponovno postane cvetec raj... in največji bi vam lahko celo vrsto drugih delov zemeljske obile, kjer onostjo isti položaja.»

Govornik je smatral, da se bo to lahko kmalu izvršilo. Ko bo končal Marshallov načrt, bodo Združene države imele na razpolago silne neuporabljene kapitala, ki jih bo treba naložiti za razvoj ogromnih bogastev Azije, Afrike, Južne Amerike, Avstralije, Indonezije in drugih predelov sveta, ki skrivajo neizčrpana bogastva. Tako b' urešena znana 4. točka Trumanovega programa o «Pomoči zaostlim predelom sveta». Takrat bomo videli na svetu srečno življenje: «Vsak mož, žena in otrok bo imel na tem-svetu svoj pravični delež...»

Januarja 1949, ob priliki uradnega prevzema svojih predsedniških funkcij, je Truman prvič formuliral svoj program za razvoj zaostalih predelov. Ponejše je bil posvečen temu vprašanju se marsikak govori 9. novembra pa je v razvijanju sijajnih perspektiv svojega načrta prišel do visok svetovpisemske poezije, ki neodoljivo zapeljuje.

Trumanovega programa ne pridiga samo on. Tudi gospod Acheson je posvetil temu vprašanju pretilstiv govori na letnem kongresu ameriških sindikatov, ki so podrejeni CIO. Toda Acheson in Truman ne pojasnjujeta podrobneje, kakšen bo tisti opravičen delež, ki je usojen stotinam milijonov ljudi v raj, ki ga pripravljajo. To vrzel je izpopolnila ameriška revija Saturday Evening Post, ki je objavila podoben članek o značaju in ciljih 4. točke. Članek ima naslov: «Poglejmo kaj je v košu Božička».

Uredništvo Saturday Evening Post nas pouči v uvodu, da je avtor članka znan pisatelj in znanstvenik, William Vogt, cigar delo je izšlo pred enim letom sin je bilo predhodnik Trumanovih drznih načrtov o pomoči zaostlim predelom sveta.

Ta knjiga, ki ima naslov «Pot resitve», je v resnici priselna Williamsu Vogtu neko slavo, toda posebne vrste. Glavna tema knjige je, da je zemeljska obla prenaseljena in da je rodovitna zemlja, s katero razpolaga svet nesposobna hraniti tudi polovico sedanjega prebivalstva. Vogt izjavlja zaključek, ki je znan iz Maltusovih časov: velika večina človeštva predstavlja odvečne žolodce, ki jih ni mogoče, niti se jih ne sme hraniti; iz tega sledi, da je treba smatrati kot blagoslove najhujše epidemije in nesreče: kolera, kuga, kuga, kot tudi glad in predvsem vojne, ki uničijo milijone človeških življenj ter omejujejo število tistih, ki zahtevajo griljav kruha.

«Pot resitve» obstoja po Vogtu v zmanjšanju prebivalstva sveta z vsemi mogočimi sredstvi. Da se razumemo! To se mora zgoditi na škodo zaostalih narodov in plemen, da se tako zadovolji v celoti požrešnost celice, ali v drugih be-

sedah anglo-saksonske rase. Ni potrebna velika politična daljnovidnost, da razumemo da je Vogtova «Pot resitve» usmerjena z misljenjem ameriškega fašizma. Tako je tudi ocenilo to znanstveno delo napredno časopisje, ki je ugotovilo pompano enakost med Vogtovimi blodnjami in misljenjem hitlerjevskih ljudžderov. Ce je Maltus Vogt praded, so nedvomno Rosenberg in Haushofer njegovi starejši bratje.

Vendar je točka v kateri ima uredništvo Saturday Evening Post očitvno prav: sudeje Williamsa Vogta so nedvomno služile kot temelj 4. točki Trumanovega programa. Toda Vogt se ne ježi na Trumanu, da ga je oropal prevzema v njegovem načrtu, čeprav je imel njegovo knjigo kot temeljni temelj. Krav nasprotno, on je pripravljen pomagati se nadaje avtorja programa. V svojem članku prevede Vogt milozvočno pozvajo Trumanu v jezik krvave poroke ameriškega življenja. On pokuši pomiriti zabite ameriške burže, ki so na tem, da vzameje za rešne Trumanove obljube, da bo obložil z dobrotami zaostale narode. Ne! Truman ne bo «Božiček!» In Vogt izjavlja, da bo v resnici 4. točka Trumanovega programa (to je Američanom, op. ur.) velike dobičke, ce bo modro izvedena. Zares, vsa modrost je v tem!

Vogt navede tudi nekatere pridržke, da bi vsaj ohranil videz, vendar pa priznava, da je popolnoma prirodno da bo Trumanov načrt privedel končno edo oropanja virov surovin v tujino. Vogt je zvest svojim naukom v knjigi «Pot resitve» za njega je anajvečja nevarnost, da bi tekorn ropanja zaostali narodi ne bili iztrebljeni dovolj hitro. Njegova prva zahteva in razlaga 4. točke predvideva, da se bo na vsak način preprečilo dvig življenske ravni prebivalcev Trumanovega raja. kajti

«ce zvišamo življensko raven teh narodov, moramo računati na možnost hitrega porasta prebivalstva - mož. žena in otroka.»

Ko omenja raziskovanja svojih kolegov, Tizarda in Bowmana, zahteva Vogt, da ne smejo biti dovoljena eniti najprimitivnejši ukrepi javnega zdravstva v deželah, v katere bodo vdrl ameriški imperialisti. Vogt nadaljuje, da dokazujejo izkušnje z indijanskim plemenom Navajos v samih Združenih državah, kako privedejo najbolj elementarni ukrepi edo porasta števila prebivalstva» Vogt določa, da ne smejo Trumanovi načrti privedsti do zmanjšanja števila smrtnosti prebivalstva v Aziji in Afriki zaradi evoin, muhe tse-tse in slabih življenskih pogojev. Nasprotno Trumanov načrt mora celo doprinesiti in digniti smrtnost. V nasprotnem slučaju bodo napori Američancev zadržani edo narastajoče poplave lačnih žolodcov.

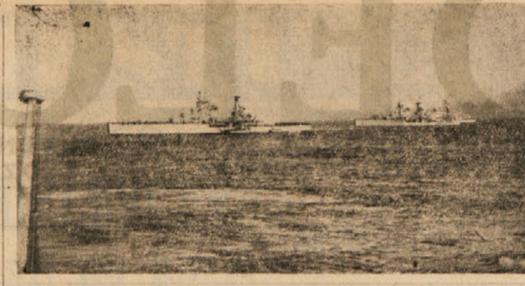
Taki so zaključki te sprijateljske analize, kaj je v košu Božička - Trumanu. Vogt pritrjuje in piolska tem načrtom, ki so sredstvo za oropanje in iztrebljanje v množičah zaostalih narodov, v večjo slavo imperialistične elite anglo-ameriške rase. Vendar nadleguje Vogta velika skrb. On obravnava zviška vse druge narode, ki jih imenuje «zaostale» in ima za njih občutke, ki so značilni za fašista; vendar se on opravično boji, da bi ti narodi odbili in se ne bodo pustili ropati in ubijati.

«Trgouno - piše - sprejemajo v mnogih predelih sveta objube Združenih držav z občutkom nezaupanja, da ne rečemo se kaj hujšega.»

Vogt razume, da ima sovraštvo do ameriških objub vse razloge in da mu stoji na poti za dosego svetovnega gospodstva nasproti velike nevarnosti in ovire. Zato predlaga da se nastopi z največjo okrutnostjo, a previdno da ese ne razrešijo

«Trgouno - piše - sprejemajo v mnogih predelih sveta objube Združenih držav z občutkom nezaupanja, da ne rečemo se kaj hujšega.»

Vogt razume, da ima sovraštvo do ameriških objub vse razloge in da mu stoji na poti za dosego svetovnega gospodstva nasproti velike nevarnosti in ovire. Zato predlaga da se nastopi z največjo okrutnostjo, a previdno da ese ne razrešijo

Tako se je aprila 1939. začel fašistični napad na Albanijo.

Od 1948. leta pripravljajo titofašisti pravtak napad proti svobodoljubnemu albanskemu narodu.

Članek Alekseja Mišuroviča višjega oficirja III. vojne oblasti

Priprave titovcev za okupacijo Albanije v poletju 1948. leta

Ameriški in angleški špijoni, ki so seceli na zatonu klopi v Bldimpešti so v svojih priznanjih potrdili resničnost zgodovinske resolucije Informbiroja. Prav posebno je bila na procesu razkrinkana scudna misija, ki jo je izvrševala beograjska skupina petolizec imperializma v pogledu razbijanja enotnosti demokratične fronte s Sovjetsko zvezo na čelu. Danes je popolnoma jasno s katere strani je spomnila 1948. leta v dneh pred objavo resolucije Informbiroja pretila nevarnost ljudski republiki Albaniji. To potrjuje tudi vključenje Tita v atlanski pakt in izjave Achesona ter novega ameriškega poslanika Allena, da bodo obranili Jugoslavijo, s čemer hočejo ponovno poživiti propadle načrte proti Albaniji iz leta 1948.

Danes, ko prihaja na dan tajno delo krvnikov jugoslovanskih narodov, mora biti jasno vsakemu pripadniku jugoslovanske armade in posebno pripadnikom III. vojne oblasti JA, kakšen je bil cilj formiranja 5. strelske divizije iz Banjaluke na albansko mejo (na sektor Ohrid - Presbansko jezero - Sv. Naum) in prenos strelske divizije pod poveljstvom polkovnika Milana Boshica iz daljnega Osjeka v Crno goro, na sektor Podgorica-Tuzi nasproti albanski meji.

Vojna pripravljenost na albanski meji

V tistih časih se je vsakdo od nas spraševal, v kako posebno situacijo je prišla Albanija, da je prisiljena jugoslovanska armada izvršiti preformiranje omenjenih divizij iz mirodnobse v vojno formacijo in da jih premešča v popolni pripravljenosti na albansko mejo. Vprašali smo se, kakšni razlogi so prisilili generalni štab Jugoslovanske armade, da formira prav na albanski meji 5. strelske korpusa s poveljstvom Marka Peričina - Kamenjara. V sestav tega korpusa so stopile 27. divizija, ki je bila premeščena iz Banje Luke, 52. divizija

8. armade, 23. samostojni planinski polk, artilerija za obiznje in drugi sestavej korpusa in vrsta drugih enot. Kot odgovor na tako nujno situacijo, so dali titovi vojnogeneraleta preko svoje oblasti v stabihi 1. in 8. armade sestaviti zelo kratka erazimajna: Ljubljana republik Albaniji preti nevarnost napada s strani grških monarhistov in mora biti naša armada pripravljena za vsak slučaj, da ji nudi pomoč. Govorilo se je, da je bilo nekateri deli 8. armade morali prenesti na albansko ozemlje v svrhu uspešnejše obrane. Da bi dobila ta prenova organizacija izraz, je generalni štab naročil, da posebne osebje njegovega personala, posebno operativne in obveščevalne uprave izvedejo pregled enot na albanski meji. Na čelu te skupine so se nahajali do takrat med vojsko znani voditelji nacelnik generalnega štaba Koča Popović, general politične uprave Svetozar Vukmanović - Tempo in sieni vojni mogeti.

Posteni vojaki in voditelji vojne oblasti, iskreni internacionalisti ki so mislili, da je vse to nujno, so hoteli prihiteti v pomoč albanskemu narodu in so v ta namen neutrudno delali dneve in noči, da bi te enote bile kar najbolje opremljene. Posebno breme čutili na svojih ramenih tovariški študentski enot štaba oblasti 5. korpusa Skopske armade, da bi spodbili komunikacije za prevoz vojske zvezbe Skopje - Veles - Soli - Ohrid - Sv. Naum ter Ohrid - Gostivar - Kičev - Ohrid. Danes ni več nobenega začudenja na usposobitvi teh komunikacij, ki gredo proti Ljudski republiki Albaniji, a komunikacije, ki vodijo proti Grčiji ostajajo še na prej nesposobne za prevoz.

Znižanje vojne pripravljenosti proti grškim fašistom

Tovarnem v personalni upravi vojne oblasti, v personalnem sestavu 8. armade in vsakemu pripadniku jugoslovanske armade naj bo popolnoma jasno, da je bilo njihovo neumorno delo za 1000000 delovnih minut in borbenih kilometrov edine 5. korpusa, da je imela ta njihov napor, napor za osvoboditev Titovih zidovinskih bastionov. Sedaj je jasno zakaj je bila v svrhu odstojne izpopolnitve 5. korpusa in 3. divizije (ki je bila v času premeščenja na sektor Presbansko - Diakovica - Peš), znižana vojna pripravljenost in popolnoma 2. proletarske od 42. strelske divizije na 25 odst., čeprav so se nahajale na grški meji v svrhu sprejema smeri Dževdželija, Strumice in Bitoli.

Da bi ohranil razpoloženje borcev in poveljnikov omenjenih enot, so titovi postojali dvigniti moralo s pomočjo svojih kulturno - prosvetnih ekip. Neupolnopravstvo v vojski je namreč rascaslo iz dneva v dan, ker vojaki niso vedeli zakaj so v vojni in premji proti bratskemu albanskemu narodu, nadalje zaradi slabostanovanjskih razmer ter vedno večjega števila vojakov.

Pesmi fašistične vsebine in oblike o Titu

Od ustanovitve pa do razpustitve titovine so bile uglavst pesmi o Titu, med katerimi je vedno bodila v ušesih: «Kaj Tito je zaslužil, da bi bil njegov cel. B...»

Ali je tudi to "informbirojevska laž?"

Se pred objavo resolucije I. U. je Kardelj dejal, da so skukskom steti dneva. Toda ce čitamo članek v «Slovenskem poročevalcu od 31. decembra 1948, lahko vidimo, da se kajoli na vsi iz dneva v dan bolj utrjuje, edo kaj vsaj slusajsko pravica od nasovom:

«ce so izpopolnili svojo doznost man kmetije bi jo tem laže veljala. Letos v junju so kmetije v mursko-slovenskem okraju prejele obveze o obvezni reji živine na njihovih posestvih...»

«Vojna pregledane statistične sienske o izpopolnitvi rejsnega plana obvezne reje živine v mursko-slovenskem okraju bi človeka se kar zadovoljuje. Vendar je dejansko stanje po vaseh od teh statističnih podatkov precej različno. Da je celokupni plan obvezne reje živine v okraju izpolnjen, je samo zasuga manih in celoma srečnih kmetov, ki redijo na svoji zemlji več živine, kot jim to predpisuje plan. Nasprotno pa je pri pretežni večini bogatih kmetov in deloma tudi pri srednjih kmetih stanje živine zelo slabo. Po osvojitvi so namreč veliki kmetje začeli rediti na svoji zemlji samo toliko živine, kolikor so smatrali, da jo zadošča njihovim osebnim potrebam...»

Take primere nam nudijo kar cele vasi. Na primer Hodos in Krplivnik sta dva tipična primera bogatih vasi, kjer je danes stanje živine naravnost porazno. V teh vaseh ni izpolnjen niti plan obvezne reje živine, niti ne izpolnjen plan odkupa živine. To pa iz edinega razloga, ker bogati kmetje niso na svoji zemlji redili niti toliko glav živine, kolikor je redilo mali kmetje, na mnogo manjših površinah...»

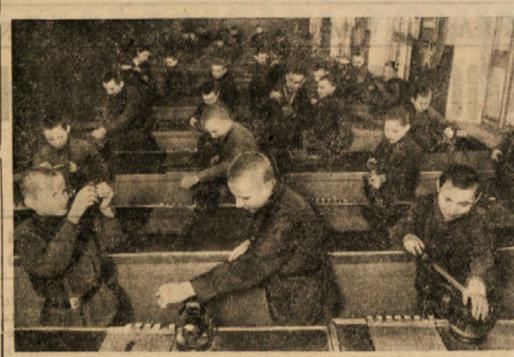
Kmetke obdelovalne zadruge v sosednem okraju plana obvezne reje živine niso izpolnile. Tu je osnovni in skoraj edini razlog pomanjkanja krmne baze za planirano število glav, odnosno nepravilno planiranje...»

V pismu Centralnemu komiteju VKP(b) z dne 13.4.1948 pa piše Tito in Kardelj, da je «Planum CK, KPJ potrdil ukrepe, ki jih je predložil Politbiro CK in ki stremje za likvidacijo kapitalističnih ostankov v državah...»

Čitajte, širite «DELO»

Otroci so največje bogastvo ZSSR

Kar iznenadila sem se, ko me je tov. Laura Weiss tako dobrodušno sprejela. Resnici na ljubo povem, da zelo nerada hodim okoli ljudi, ki so preobloženi z delom in ko moram z žurnalistično vsiljivostjo vleči iz njih razne podatke, zlasti še, če se nanašajo na SZ.

Praktična strokovna šola za sovjetske otroke

Vse udeleževalci, ki so prišli v Moskvo so imeli poleg zaostalih miselno govorno sredstvo, na čem so se spoznavali življenje in delo sovjetskih ljudi, ki postavljajo temelje novega komunističnega uredu. Nad vse veselo smo čule je dejala tov. Laura, ki so naša predstavstva sovjetskih žena naprej peljale med ruske otroke. V skupnih domovih smo videli otroke iz raznih ceov SZ in smo se prepričale, da se vzgajajo ti otroci v čunu mesebojnega tovaristva. Posebno nas je presenetila vjuonost in velika radovednost ten majhnih ljudi za vsako najmanjšo stvar in ki brez strahu odgovarjajo na vsa postavljena vprašanja. SZ posveča vzgoji otrok največjo pažnjo. Poleg šol, ki imajo veliko vlogo pri vzgoji otrok, se otroci vzgajajo in si izpopolnjujejo svoje šolsko znanje v gledališčih, otroških knjižnicah, ki se nahajajo v vsaki še tako majhni otroški ustanovi, šoli itd. v zabavišnih in čitalnicah. Otroku v SZ je dana vsa možnost, da se lahko izpopolnjuje in da raste v zavestnega člana nove družbe.

Kako smešni se mi zdijo članki raznih katoliških, liberalnih in drugih pisnikov, ki govore o tem, da je otrok v SZ popolnoma militariziran, dočim sem se lahko prepričala, da se nikjer na svetu ne povdarja toliko individualnost posameznika in se prav posebej individualnost otroka, kot ravno v SZ. Sovjetski vzgojitelji ne ravnajo z otroci kot z majhnimi ne-

vedneži, ki ne vedo za nič drugega na svetu, kot za svoje male in velike igrače, marveč jim pri delu, zabavi in v šoli prikazujejo vsa dogajanja v svetu in v svoji domovini, zgodovino, kulturo svojega in drugih narodov v taki meri in stopnji, kot je to sprejemljivo za majhno otroško glavico.

«Pri gledaliških predstavah nastopajo sami najpomlajši ruski umetniki, ker so se ruski vzgojniki potrudili na stanece, da je treba otrokom nuditi pravo živo umetnost, ker edino tako bodo otroci razumeli in vsebino in pomen gledaliških predstav, ki morajo imeti se prav posebej za otroke vzgojni pomen. Koliko krat sem se ob pogledu na ta veiki otroški svet spomnila na Test, kjer naši okupatorji toliko govore o demokraciji in svobodi in kjer nimamo niti enega samega stalnega gledališča, kaj se, da bi mogli misliti na otroško gledališče. Največje doživetje pa je bila zame predstava sama, ki so jo takrat igrali. Koliko lepih misli, zdrave vsebine, ki mora nujno vplivati pozitivno na misljenje teh majhnih ljudi.»

Ze takoj ob pričetku igre «Snežok» so vsebina in dogodki na odru takoj pritegnili vsjo pozornost otrok. Dejanje se dogaja v Ameriki in prikazuje, prezir in krivico ravnatelj učni grupi od crncev, stavnatelj v neki ameriški šoli, ki je napredni ločji sprejme med svoje uceace tudi male crnce in snezoka med njimi. hčerka bogatega trgovca, ki se prav tako vpiše v to šolo pa ima aka snezoka rasne predoske in kmalu pokvari s svojim misljenje tudi ed uceencev. To njihovo napacno stališče do crncev podpira tudi zagrozen in reakcionarni profesor.

Ko so otroci v dvorani videli v kakšno smer se razvijajo dogodki na odru, smo lahko opazile tu pa tam majhne glavo, ki so se stiskale druga k drugi in stisne svoje male pesti. Neka deklica pa se je dvignila in vzkliznila: «Zakaj ravna profesor tako krivico z mami Snezokom?» Ko je začel profesor pretepati otroke na odru, začeli neznanja lekcije, pa so začeli v dvorani kričati in vse preteger ter e hudovati nad takimi vzgojnimi sredstvi. Ko nastopijo na odru policisti, ki odzenejo malega Snezoka v zapor, ces da je na surov način napadali belega otroka, je dvorana začela kar hrumeti. iz vseh galerij, lož so se dvigale majhne rociice proti policistom in kričale na ves glas maliemu Snežoku: «Beži, beži, mi tvoji družja, mi budem tebi pomagati. Ko je reakcionarnemu profesorju uspelo doseči to, kar je hotel ko je se nadalje ustvarjal med mladimi ljudmi mržnja do SZ in kričali na ves glas: «V Sovjetski zvezi ni demokracije, tam vlada velik kaos.» Da ne bi tega nikoli rekli - Otroci so se ponovno dvignili in začeli kričati: «Pridi suda pasmariti, «Krisa, krisa» (podgana).

Ob takim sodelovanju otrok z dogodki na odru ima človek vtis, da se dejanje ne vrši edinole na

odru, marveč da je vse gledališče z otroci vred en sam velik oder, edo samo veliko dejanje, ki se v veliki napetosti razvija pred očmi gledalcev. Ruski otroci so tako doživeli, vzeli za vsako rasno sovražstvo, ker se vzgajajo v duhu bratskega sodelovanja, da so takoj razumeli nepravilno postavljene trditve re-

Otroško združevanje v ZSSR

akcionalnega učitelja, ko pa je nastopila sama učiteljica, napredni učitelj, kateremu očelo je policija, da izpopolnijo snezoka ter skusa ustvariti med njimi in crncini otroci pojanje in prijateljske rekeci: vsa sveta je ena sama velika resnica o napredni sovjetski zvezi, takrat je nastalo v dvorani tako navpušenje, da ga ni mogoče diti konca ne kraja. Takšno ljubezen otroci imajo sovjetski državljanji do svoje velike socialistične domovine. Pristni srsosestnost, lastno in samostojno misljenje otrok, spremljajo dogovork na odru, daje celotni predstavi lastno notranjo svežino, ki je tako značilna pri otrocih v SZ. Med tolikim bogastvom, ki ga ima SZ so otroci nedvomno njeno največje bogastvo.

Med odmorom so nas otroci začeli z obudovanjem ogledovalca. Sprva sprva boleče, potem pa so se kar udomacili in se nam približali. Pricakovali smo da je radovednost značilna potega otrok in smo poč mislile, da nam bodo postavili vprašanja, ki se nanašajo na razne igre otrok v drugih državah ali kaj podobnega. Toda kako smo se začudile, ko naju je nek otrok vprašal: «Kdo je spisal to delo? Kako to, da v Ameriki tako grodo postopajo z crnci?» Ko so otroci opazili med našimi delegatkami neko indijko v narodni noši, so jo takoj začeli izpraševati odkod je in kaj je po poklicu. Kako

ŠTUDIJSKI MATERIAL ZA CELICE

Komunisti in njih zavezniki

Komunistična Partija je partija delavskega razreda, a pravice delavskega razreda, zahteve delavskega razreda so v skladu in se ujemajo s pravicami in zahtevami vsega demokratičnega prebivalstva, vseh slojev, ki čutijo posledice kapitalističnega režima. Zato si proletarij pridobiva v posameznih akcijah (kot sploh v svoji borbi) zaveznike, ki vidijo v njemu najboljšega branilca, čeprav se razlikujejo od proletariata v raznih teoretskih in ideoloških vprašanjih.

Komunisti morajo znati pridobivati ta začasna ali trajna zavezništva s svojo akcijo, s svojim delom, z razjasnjevanjem. Oni so v stanju to storiti, ker je njihova politična linija v pogledu vsakega političnega, gospodarskega ali socialnega problema jasna, odkrita in dosledna.

V naši Partiji je bila, v času ko so se vanjo vrinili titovci, pravila politika zavezništva sabotirana, preprečevana in oskudovana od zgoraj, od izdajalcev.

V enem letu in pol je naša Partija naredila velik korak naprej v svoji borbi s tem, da je postavila na stališče doslednosti in poštenja. Pravilna politika komunistov je bila, da smo pomajali roko, komur je vreden zaupanja in da smo odbijali vsak kompromis s sovražniki delavskega razreda. Vendar ostajajo še tu in tam sektavta, nerazumevanje, nepotrpežljivost in nestrpnost v pogledu tistih, ki se ne skladajo v vsem z našo politiko. Vendar je treba razumeti, da lahko vstopi v našo Partijo, kdor deli z nami naše misljenje ali pa ga je mogoče prepričati. Izven teh oseb, ki so nedvomno številnejše kot se zdi mnogim tovarišem izven števila oseb, ki so pripravljene postati komunisti, so mnoge druge osebe, ki niso pripravljene boriti se aktivno v vrstah naše Partije, bodisi ker se ne strinjajo z nami v nekaterih vprašanih načelu, a razumejo nujnost, da se združijo z nami v borbi za druge probleme, bodisi delne ali splošne.

Tenuto stanje v našem mestu je tako, da postavlja pred njujnost skupne akcije z nami vse tiste, ki razumejo nevarnost vojne in potrebo aktivno braniti mir, vse tiste, ki ne soglašajo, da se ohranijo sedanjí pogoj gospodarskega obstoja, da se ohranijo vedno bolj oskudovane omejitve človeške svobode, nasilja, ki hočejo razcepiti Slo-

vence in Italijane, hlapčevske kompromise z imperializmom, s strani dveh sosednjih držav, ki gredo na škodo nas samih.

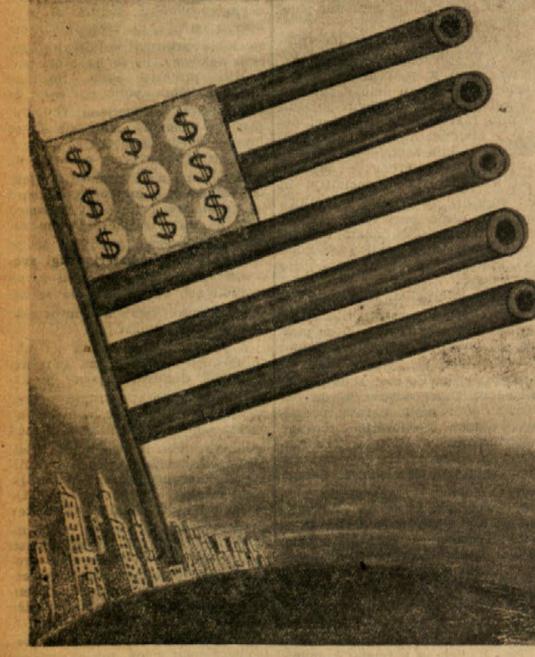
Stanje je težko, silno težko za tisoče in tisoče delavcev in demokratov in kot tako zahteva enotnost vsega našega ljudstva, med vsemi sloji prebivalstva, ki so enako prizadeti. Ni mogoče, da bi komunisti zaradi sektavstva, zaradi starih osebnih sovraštvev in nezaupanja kričali na možnost. Potrebno je gledati na vsako posamezno osebo, ki nam je blizu v njej to kar jo druzi z našo borbo, to kar ti preprečuje, da bi razumela resnico. Potrebno je potrpežljivo in dosledno razlagati linjo naše Partije v vsakem vprašanju, bodisi malem ali velikem. Mnogo je mogoče narediti in je dolžnost narediti, ker zanemarjati te možnosti naše borbe pomenja zmanjševati možnost uspeha.

Težke krize razdirajo nam nasprotno stranke: v vsaki od njih in med njimi obstajajo opravičena nezadovoljstva. Mnogo ljudi odpira od z ozirom na obljube, ki jih vodstva niso izpolnili. Voditelji strank odstopajo ali pa jih postavljajo v zatišje, dvignejo se lahko drugi, ki bodo vredni boljšega zaupanja, nego tisti, ki so do sedaj omenjene stranke.

Da bi posamezniki in stranke stopali skupno z nami obstajajo vsi potrebni pogoji, ce bomo znali vedno bolje pokazati, kdo smo in za koga se borimo. To je vrgled, ki smo ga dali in ki je spravil v podrejene pogoje mnoga vodstva. Dosednja borba proti nasiljem anglo-ameriškega imperializma, razkrinkanje vsakega poizkusa, da bi se razbilo vrste našega ljudstva, neumorna borba proti titovstvu, glavnomu agentu najnevarnejšega sovražnika našega mesta, dosledna obramba gospodarskih, političnih in moralnih življenskih interesov našega mesta, premostitev pomanjkljivosti in napak, otipljivost naših zahtev, vztrajni napori za uresničenje enotnosti delavcev in demokratov našega mesta, vse to nam daje danes vedno velike možnosti, da dosežemo spoštovanje in zvesto sodelovanje večine našega ljudstva.

O tem morajo biti prepričani vsi komunisti v svojem vsakdanjem delu v množičnih organizacijah, kjer koli dajejo svojo aktivnost: na delovnih, v družini, v vseh krogih, ki jih posejajo, v vseh gibljivih in zvezah, katerih člani so, ali pa v vseh tistih, ki jih podpirajo ali podpirajo njih ustanovitev.

Zastava... imperialistov

Vsaka podobnost s stvarmi ali osebami, ki resnično obstajajo, je popolnoma slučajna!

TU PATAM...

KDO SO PRIJATELJI «BELC-KOV»? To nam najboljši pove vodnik v zadnji številki njihovega trobentaškega glasila. Torej «belčki» smatrajo, da je njihova borba neporušen del splošne borbe med zagovorniki svobode in pristihi sužnost. Seveda so «belčki» pristihi svobode. Toda kakšne? Takoj vam bo jasno. Ti svobodnjaki se namreč prav ponizno obračajo do svojih zapanjanih prijateljev ter jih milostno prosijo naj ne ovržajo njihove borbe z nerazumljivimi ukrepi... Torej «belčki» so jasno in nedvoumno izpovedali, kdo so njihovi prijatelji. Pač anglo-ameriški imperialisti, nositelji toliko slavljene in opevane zapanjane svobode in za to svobodo se seveda «belčki» krepko potegujejo. Tako so se zagovorniki slovenskega postavlili odkrito na stran svobode, ki dopušča linde- nje strncev, kot manjverne plemena, zaslužuje kolonialne in polkolonialne narode, zatira narodno kulturo in vsako izražanje napredne miselnosti, na našem ozemlju pa ukinja slovenske razrede, odpušča slovenske učitelje in zapira antifasisti, ki so se borili za boljše bodočnost vsega človeštva. Za tako svobodo so torej gospodje okrog «Demokracija». Pač prava svoboda suženjstva in izkoriščanja človeka po človeku. Tisti malosteljni Slovenci, ki še čitajo ta papirnati glasnik odreženosti slovenskega bodo lahko kar vžičeni nad temi prijatelji «belčkov» in njihovo «junjsko borbo» za narodne pravice.

Res svojeverstni oznanjevalci vere v boljšo bodočnost.

PREPOZNO SO PRISLI — Kakor titofasistični «Primorsk», tako poziva tudi Walsiretska «Demokracija» naše kmetje naj se pripravijo za svojo lastno sta- nostno zedinjenje na izključno gospodarski podlagi. V «proglasa», ki so ga naslovili «slovenskim kmetom» namreč med drugim sogovornijo, da je naš kmet brez svoje strokovne organizacije, sindikata za naslednje vse druge cilje in namene, ker so pač... politični. Isto so sicer skušali trdit tudi Babičevi štirje «poslanici», ki so na odborovi seji predložili «lastnorodno» resolucijo v kateri pozivajo odbor naj se razpusti in se pridruži «inicijativnemu odboru volnina Bortola Petronija». Ali je ta «proglasa» le slučajno naključje ali pa skupen manever s titofasisti in krščansko demokracijo? Prve dni tega meseca je pozival naše kmetje neki veleposlanik inž. Brunner, naj se združijo v lastno organizacijo. Istočasno vodi Primorski sridro proti naši Zvezi malih posestnikov, ter poziva naše kmetje, naj se pridružijo špijuni Bortola Petronija, ki jih bo odredila. In glej, prikazali so se še novi «zaščitniki» naših kmetov in to naj bi bili slovenski odvjetniki, vetergovci, blivši bančni ravna- telji in drugi stari «farištarji». Ali so se morda «belčki» domnili s titofasisti in skupno ustanovlja- joo novo «Zvezo malih posestni- kov»? Če ne bi bilo nič izvanrednega. Povelje je pač povelje in anglo-ameriški imperializem ne redi svojih hlapcev za to, da bi lenarili v brezdeležju.

ZACASNO «KREVALA» — Iz dolge in težke bolezni se je, v veselje in radost Titovih «independenstov» vsaj začasno izmu- znilo drugoročno dete Marije Wilfanove — «tržaška smetišnica vulgo «Trieste-Sera». Do okrevanja so mu pač pomagale Babičeve «injekcije», ki so ga začasno pozivale, da je pretekli teden ponovno zavrečal kot oskubljena vrana. Ves smisel njegovega «okrevanja» pa tiči v tem, da je tudi on dvignil svoj jokajoči glas- sek v obrambo špijuna Bortola Petronija, ki ga je celo njegova hči javno obsodila kot izdajalca delavskega razreda. Pa še kako pogumno se vam ta «neodvisni otrok» repenči o družinskih morali- stih, sprosto vani in ljubezni do staršev, i.t.d. Pri tem se krepko poslužuje za zastarelih proto- kumističnih gesel, ki so jim celo najpogostejši reakcionarni časopisi za- gajali, ker so vsakega prevec le- gista in nič ne zaneajo. «Trieste-Sera» nocoj namreč «okozova- va», da so komunisti svrzniki urzine, da so komunisti tisti, ki nocoj razdvajajo družinsko življenje in stari. Po teh «izjavah» njihove titofasistične časopisne priveske so torej komunisti pač celo sovražniki človeške družbe. To je pač pravi odraz titofasisti- sne politike ki se je celo «Pri- morsk» ne upa tako odkrito oznanjati. Za to so torej titofasisti ponovno obudili to umazano glasilo. Očitvidno je torej, da so Babičeve «injekcije» zelo pomagale k okrevanju, skoro poginuje- lega «independenstinega» glasila. Kakor izgleda pa so «injek- cije» zelo šibke. «Independenstisti» so namreč v trajnem strahu, da se zdravstveno stanje tržaške smetišnice ne bi poslabšalo. Dolga bolezen in hiranje je to Wilfanovo dete precej izravnalo in se le z veliko težavo drži na svojih ohromelih independentisti- stih krevljastih nožih. Potrebno so torej še večje «in- dinate» injekcije, ker bo v naspro- tni primeru tržaška smetišnica definitivno — crnila.

Bo pač en titofasistični smrad manj!

V ponedeljek 16. t. m. ob 20. uri bo v dvorani DSZ, ul. Conti 11 konferenca o ljudski demokraciji in delovnih množicah Čkoslovaške. Govoril bo tov. Ernesto Radich, delegat ES na kongresu čkoslovaških sindikatov. Konferenco organizira ZES.

DELO V MESTNI IN NA VAŠI

TEDENSKI SINDIKALNI PREGLED

DELAVCI INDUSTRIJSKE STROKE SO UKINILI VSAKO NADURNO DELO

Enotno mezdnó gibanje se je poostri- lo - Od stališča delodajalcev je odvšev nadaljni razvoj agitacije - Predlogi ES za skupno akcijo upokojencev - Pri IACP še vedno stankajo - Blíža se kongres ZES

Na sindikalnem polju je mezdnó gibanje industrijskih delavcev še vedno ooprtó vprašanje, ki se je v tem tednu znatno poostri- lo. Dne 7. t. m. so se sestali pred- stavniki ES in DZ, ki so se spora- zumevali za uveljavitev enotnega posrednega odpora, ki bo vsom- nezahó gibanje, na sestanku je bil iz- jasnó skupen proglaš, v katerem sta se posebno poudarjena uspen- proflesne stavke in vsaka razre- na zavest vsah industrijskih delav- cev.

V ponedeljek je bil sestanek to- varniških odborov in sindikalnih zaupnikov industrijske stroke. Tov. Katan je podal izbrano poročilo o stanju te stroke ter v imenu so- predlagal poostritev mezdnega gi- banja z ukinitvijo vsakega nadur- nega dela. Ta predlog, ki ga je st- avila svojim članom tudi DZ, so člani ES sprejeli s pritrudnim od- branjanjem. V primeru, da ne bi tudi tokrat delodajalci pristali na delavske zahteve, bodo industrijski delavci proglašili 24urno stavko ter eventuelno se ostrejšo obliko borbe, to je stavko, ki bo trajala do ugoditve vseh njihovih upravi- čenih zahtev.

Tako so sredo vsi industrijski delavci začeli izvajati prvi skiep in do nadaljnega ukinili vsako nadur- no delo. Od stališča, ki ga bodo zavzeli delodajalci, je pač odvisno ali se bo odločna in enotna borba

industrijskih delavcev v teh dneh še poostri- la. S svojo strajnostjo v prvi fazi borbe so industrijski delavci neiz- podobno pokazali svojo enotnost borbi za oonovne življenske pravice. Pri IACP se stanje v bistvu ni spremenilo, stavka namencev se vedno traja z nezmanjšano borbe- nostjo vseh uslužbencev. Merodajne oblasti se do danes niso niti naj- manj pobrigale za rešitev spornega vprašanja. Tudi stržaka obcne, ki je neposredno zainteresirana pri IACP je od svoje strani dolžna, da posreduje za končno rešitev tega problema.

V tem tednu so se sestali pred- stavniki ES in DZ, da skupno preu- čijo pereče vprašanje upokojencev. Vu je namreč odbila predlog sindi- katov, da bi se dala upokojencem izredna božična doklada. V zvezi s tem so ES predlagali, da se tudi za agitacijo upokojencev sestavi pari- tetni odbor, ki naj bi vodil nji- hovo borbo. Nadalje predlagajo naj se v doglednem času skliče enotna skupščina vseh upokojencev, na kateri naj bi se začrtale skupne mere. Predstavniki DZ so si na te predloge pridržali odgovor.

Kongres ZES STO, ki bo 4. in 5. februarja je nedvomno za vse tržško delovno ljudstvo eden izmed najvažnejših dogodkov. Na kongre- su bodo sindikalni predstavniki po-

dali obračun dosejanega delova- nja, ZES, ki se v zvezi s tem proti naraščajočemu odporu delodajal- cev. Neovomno je, da je imela naša podobna sindikalna organizacija v tem letu težkih borb zadovoljive uspehe. Kljub pritisku kapitalistič- nih krogov so tržški delavci v odločnih borbah dosegli vrsto zmago. Delavci na bazi so s svo- jim staliscem prislili celo volite- lje Delavske zbornice, da se pri- kujejo k skupni delovni enot- ni akciji za najboljši oonak, to je enotnost na dan oonoko oonak- ta, v tem razložu se je po zaslu- ži bo znatno razestilo oonakje so- vrasstva in mrznje, ki so ga ita- lijanski sovinitis in titofasistični voditelji umetno podpirovali. To so vsekarj zelo pozitivni pogoji za okrepitev delavske enotnosti.

Posebno v zadnjem času je začela prevladovati med delavstvom zara- va razočana zavest, ki ne pozna ne verške in ne narodnostne mrznje. Zavest, ki tesno združuje delavce in kmete katere koli narodnostne verske ali politične pripadnosti. To zavest, ki je prepogoj trdnjeji enotnosti, pa je treba stalno kre- piti. V tem pogledu so bili doseženi znatni uspehi.

Dejstvo je, da se vrši kongres ES v ozračju splošne oizneive im- perializma proti delavskemu razre- du. V tej orenizivi se imperiali- zem krepko poslužuje vsakovrstnih hlapcev, a v prvi vrsti titofasistov, ki se prav v razdobju priprav na sindikalni kongres besno zaganjajo proti ES. Titofasisti, ki jih je del- avski razred ob pravem času izo- čil iz svoje sreče, skušajo rusti ES iz notranjosti in zunanosti. Toda vsi načrti so jim nesivojno propad- li. Naša razredna organizacija je kljub vsem imperialističnim in ti- tofasističnim napadom ohranila svo- jo enotnost. Tudi kongres ES je za- ložastil nov udarec, ki ga nikar- kolj ne oonje preobeti. Toda vsi nji- hovi razbijski poskusi so zama- denovno ljudstvo je že v pripravah na kongres jasno pokazalo svoje globoko zaupanje v ZES STO.

Ta kongres bo torej velik korak naprej k organizaciji enotnosti tržškega delavskega razreda.

Z OPCIŃI:

Hvalevardna pobuda

Na pobudo krajevne sindikal- nega odbora ES se je vršil pre- tekli soboto v Ljudskem domu na Opčinah pester družabni večer. O- penči na prebivalcih sosednjih vasi so prihili na prirediteljev v veli- keni številki. Pester in šaljiv spo- red je razvedril obiskovalce in jim nudil nekaj ur prajetnega raz- gozovanja. Sodelovalci je tudi delavske zadrúge ponovno v roke dejanski lastnikov, to je delovnih slojev. Zaradi tega je skupina članov, pripadnikov, Delavske zbor- nice vložila par dni pred obnim zborom tožbo za razveljavljenje vo- lje delegatov.

Toda dejstvo je, da tožba, ki je bila vložena še marca 1947, do da-

S številko z dne 21. januarja bo naš list začel izhajati tudi z goriško izdajo. Pozivamo goriške Slovence, naj lepo organizirajo razprajo in raznašanje lista.

SMRTNA KOSA

V četrtek je nenadoma preminu- l v Domu za-eti tov. Strajn Raj- muna, sin zavredne demokratične oazine. Tov. Strajn, ki ga je spravi- va v prerani groo zavratna bo- lezen, je bil vsem zelo prijubljen. Kljub težki bolezni, ki si jo je na- kopal v nemških taborišcih, je bil tov. Rajmud eden izmed najbolj aktivnih za poživovanih članov KP in demokratičnih organizacij. Za časa zadnje vojne je bil poslan v zloglasni «battaglione speciale». Ob razpadu Italije se je uvrstil v partizanske edince. Toda v neki partizanski akciji so ga nacisti za- jeli ter ga poslali v Dachau in nato v Ravensbruck. Po osvobodit- vi se je končno vrnil domov ter se pričel takoj aktivno udelejevati v krajevnih demokratičnih organi- zacijah, kjer je poživovno delo- val do zadnjega dne svoje mladega življenja.

Teško prizadeti družini izreka uredništvo «Delas» iskreno sožalje.

Obvestilo invalidom in družinam padlih v NOB

Zveza invalidov in svojcev pad- lih v NOB vabi vse invalide in družine padlih partizanov, ki niso še uredile zvede glede penzij in invalidnin, da se čimprej zgledajo na sedež Zveze, trg Posterossa št. 6. S seboj naj prinesejo vse li- stine v njihovi posesti, ki se na- našajo na penzije oziroma invalid- nine. Tako bo Zveza invalidov lah- ko intervenirala za uspešno rešitev posameznih prosej in izplačilo po- kojnih prizadetim.

DELAVSKE ZADRUGE SVOJIM ČLANOM

Delavske zadrúge so brez dvoma ena izmed največjih in najvažnej- jih zaupanih ustanov, ki so jim delavci ustanovili z lastnimi sili- mi. Kot vse imovine, ki je bila v kateri koli ooniki last ljudstva, si je lastnem masno osvoji tudi te važne zadrúgine ustanove, ki so vse leta svoje tržške nado- blasti izkoristile in izemali v svoje politične namene. Tisočerm članom pa je bila dejansko onemo- gočena vsaka kontrola in vpogled v njeno delovanje.

Leta 1946 je Vojaška uprava s posebnim odlokom imenovala tri- člansko nadzorni odbor, ki je imel nalogo, da čimprej izvede redne volitve za nove upravni svet, ki naj bi si ga izvolilo članstvo sam- o. V tem smislu so se tudi vr- šile redne volitve in krajevne skupščine članov, na katerih so bi- li izvoljeni delegati za občni zbor. Toda tržskim reakcionarnim stran- kam ni bilo po godu, da pridejo Delavske zadrúge ponovno v roke dejanski lastnikov, to je delovnih slojev. Zaradi tega je skupina članov, pripadnikov, Delavske zbor- nice vložila par dni pred obnim zborom tožbo za razveljavljenje vo- lje delegatov.

Toda dejstvo je, da tožba, ki je bila vložena še marca 1947, do da-

Prva obletnica «DELA», titovska izgubljena bitka

V okviru proslave I. obletnice ponovnega izida «Delas» se je vršila pretekli sobota v dvorani P. D. Skamperlerje slavnostna prireditel- vilo slovenski in italijanski demo- kratni iz mesta in okolice. Prostorna dvorana je bila že pred pričetkom pridivitev zasledena do zadnjega kotička.

Po otvoritvi slavnostnega večera je v prvi točki sporeda nastopil pevski zbor P. D. «Zvezdas» iz Pod- lonjca, ki je zapel tri pesmi. Za tem je nastopil pevski zbor «Cassano» in Krevatnikov s tremi italijanskimi pesmimi.

Sledil je govor glavnega urednika «Delas» tov. Sliškovič Karla-Mitka, ki je v jedrnatih obrih podal krat- ke pregled borb in težkoč, ki jih je imelo glasilo OF v tem prvem letu svojega obstoja. Poudaril je visoki čut poživovnosti, ki so ga dokazali demokratični Slo- venci in Italijani ob izidu lista. V svojem govoru je razkrinkal tito-

fašistično skupino, ki se je po obja- vi resolucije I. U. s silo polastila «Primorskega dnevnika» in s tem oropala Slovence edinega demokra- tičnega časopisa. Tako je nastala najnuna potreba, da pridejo Slovenci do svojega resnično demokratičnega glasila. Se pred izidom «Delas» so titofasisti prerokovali, da «De- lo» ne bo dolgo živelo, toda njihovi

ve želje se seveda niso izpolnile. S svojo borbo proti imperializmu in njegovim hlapcem je dalo «Delo» obtemnem trpečim jugoslovans- kim narodom in je še posebno ob svoji I. obletnici deležno splošne mednarodne solidarnosti. Visoko priznanje ter borbi je brez dvoma jozarav, ki ga je postal tov. To- uatiati. Ta pozoravni telegram je vse oonistvo sprejelo z buram in navdušenim ploskanjem. V zaključ- ku svojega govora je tov. Mitko pozval vse demokrate naj se še tesneje strnejo okrog svojega na- prednega glasila, ki ga čakajo še nove in težke borbe.

Spregovoril je nato tov. Vidali, ki je podal kratko zgodovino sta- rega «Delas», ki je preico izhajati v Trstu po prvi svetovni vojni. Tov. Vidali je v svojem govoru orisal težke borbe ustanoviteljev takratnega «Delas» in njihovo visoko internacionalistično zavest. V nadaljenjem je poudaril važen do- prinosa dananjega «Delas» za utr- ditve slovensko-italijanskega brat- stva in borbe proti titofasizmu in imperializmu. Oba govora so vsi prisotni pozdravili z navdušenim ploskanjem.

Ob zaključku proslave je pevski zbor «Cassano» zapel še tri pesmi. Sledil je ples ki je trajal pozno v noč.

S svojo številno udeležbo na tej proslavi so slovenske in italijanske demokratične množice ponovno in konkretno dokazale svojo solidarnost in zaupanje do našega borbe- nega časopisa.

KAKSNI NOVINARJI?

Cim bolj se bliža kongres Enotnih sindikatov, tem bolj se pojavljajo titofasisti, ki skušajo na vse mo- goče in nemogoče načine razbiti enotne delavske vrste in razrušiti našo sindikalno organizacijo. Ker je njihov splošni načrt klavno spravilo, so se v zadnjem času spopadli s vso jezo in onemoglim besom nad posamezne strokovne zveze ES.

Svoje razbijske manevre so to- pot osredotočili na tiskarske de- lavce, stavce in novinarje. Kot po- roča «Primorsk» so se pretekli pe- tek sestali uslužbeni tiska in no- vinarji. Govoril jim je, kot običaj- no «moinar»... Bortolo Petronio.

Lahko si pač predstavljamo kdo je prišel na sestanek, ki ga je po nalogu fašističnega «federali- ja» Babiča sklical poklieni policijski vohur Bortolo Petronio, člo- vek, ki mu še na misel ne pride delavska borba in tem manj sindikalne organizacije. Element pač, ki zna ustniti, ki ga najpogostej- šino plača, se ovomimo, da so pri- šli uslužbeni «sprostovonono», pač z namigom sod zgoraj. Nie posebne- ga ce so tako sklicali skupno tuda, ki so v njihovi službi in bi- otili strogo kaznovani.

Ali mislijo morda ti neznaní fa- šistični banditi, da bodo na ta na- čin ustrovali slovenske starše, ki pošiljajo svoje otroke o otroški vrtec?

Prosvetno društvo «Lonjer - Ka- tinara priredi v četrtek 19. januar- ja t. l. v dvorani P. D. «Skamper- ler» pri Sv. Ivanu igro «UROKI» M. Feleja v štiri delj dejanjih. Za- detek ob 20. uri. Sodeluje lonjer- sko-katinarski pevski zbor. Udele- žite se polnoštevilno lepe predstave.

Da bi razbil enotne vrste stav- cev, se je zloglasni Bortolo postu- žil celo članov fašistične MSI in italijanskih nacionalistov. Ta tri- umvirats je sklical v nedeljo ne- pač «sindikalno zborovanje», ki je po za organizatorje izpadlo zelo slabo. Predstavniki ES so javno razkrinkali podlo delovanje tega «triumvirats», ki je s tem klavno propadel.

KOSARKA

Predtekovanja za prvenstvo STO-ja - moške ekipe: Tomasi-ECA, na igrišču D.S.Z. (ul. Conti 11) ob 8 uri; Magdalena-Arzenal A, istotam ob 9.15; D.S.Z. ES-Skoljet, istotam ob 14; Sv. Alojz-Tovarna strojev, istotam ob 15.15.

Predtekovanja za prvenstvo cone Moške ekipe: Dijaški-Arzenal B, na igrišču D.S.Z. ob 11.30; Sv. Mark-Barkovlje, na igrišču Tomasi ob 15; ACEGAT-Partizani, na igrišču D.S.Z. ob 16.30.

Zenske ekipe: Magdalena-D.S.Z. ES na igrišču D.S.Z. ob 10.30; Barkovlje-FLENT, na igrišču Tomasi ob 14. uri.

ODOBKJA

Tomasi-D.S.Z. ES, na igrišču To- masi ob 9. uri; Skedenj-Sv. Mark, istotam ob 10.30 uri. Počiva dijaška ekipa.

TEDENSKI KOLEDARČEK

Sobota 14 Hilarij
Nedelja 15 Pavel
Ponedeljek 16 Marcell
Torek 17 Anton
Sreda 18 Vera (Zadnji krajev ob 8.59)
Četrtek 19 Marij
Petek 20 Fabijan
Vremenski pregovor:
Ce se v prosincu (januarju) igrajo mušice, so v malem travnu (apre- lu) še dobre rokavice.
Spominski dnevi:
17. 1945 je RA premagala Nemce pri Varšavi in jo nato zasedla.
18. 1943 je RA strla blokado Leni- na grada.
19. 1876 se je rodil na Premu pe- nik «Dragotin Kette».

RADIO

TRST II.

Sobota: 13.40 Slovenski narodni motivi; 18 Glasbeno potovanje; 18.30 Oddaja za najmlajše - Kolobe; 21.15 Svinca, orientalska pravljica; 21.30 Klavirski koncert pianistke Marije Suncinove; 22 Plesna glasba iz pre- teklih časov.

Nedelja: 8.45 Narodne pesmi iz- vjane na harmoniko Marijo Suncin- o; 12.15 Od melodijske do melodijske; 13.15 Radijski orkester - Marcel Achard; «Srečava se na Trinidadu», igra v 4 delj; 19 Pogovori z ženo; 21.30 domače knjižne police; 22.30 Nočne plošče.

Ponedeljek: 13 iz českega glas- benega sveta; 18 Neka komorna skladb; 20 Sportna kronika; 22.30 Večerne melodije; 23 Serenade iz romance.

Torek: 13 Glasba po željah; 18.30 Mozartove in Haydnove skladbe; 20 Vokalni koncert tenorista Dušana Pertota; 21 Vzori mladini - Jo- sip Jurčić; 21.30 Schubert; Simfo- nija št. 7 - K.Duru.

Sreda: 13 iz francoskega glasbe- nega sveta; 18 Mamica pripoveduje; 20 Neka slovenskih skladb; 21 Razgovori pred mikrofonom; 22 Simfonični koncert.

Četrtek: 13 Slov. nar. motive iz- vaja pevski duet, ob spremljavi harmonike; 18 Glasbeno potova- nje; 19 Slovensčina za Slovence; 20.10 Vokalni koncert sopranistke Ode Ondine; 21 Radijski orke- ster; Tadeusz Ritter; «Don Juans», igra v 3 delj.

Petek: 13 Glasba po željah; 18.30 Schrammel kvintet; 19 Tržški orke- sturni razgledi; 21 Mojstri besede; 22 Williams; Londonska simfonija.

MOSKVA
(V srbrohvaščini) čas: 6.00 val. dol. 19.72; 25.08; čas 16.00 val. dol. 19.78; 25.08; 30.96; 30.96; 30.96; val. dol. 25.08; 19.78; 30.96; čas 20.00 val. dol. 25.08; 30.96; 30.96; 28.09; čas 21.30 val. dol. 25.08; 30.96; 28.09; 37.74; čas 22.30 val. dol. 25.08; 30.96; 28.09; 37.74; 23.30 val. dol. 25.08; 30.96; 28.09; 37.74; čas 01. val. dol. 30.96; 30.96; 28.09; 37.74.

Razer tega vsako nedeljo 11.30 val. dol. 19.78; 25.08. (V slovensčini) čas: 18.15 val. dol. 19.78; 25.08; 30.96; 30.96; 30.96; čas 24.00 val. dol. 30.96; 30.96; 37.74; čas 01.30 val. dol. 30.96; 28.09; 37.74.

SOFIJA
(V srbrohvaščini) čas: 18.15 val. dol. 39.11; čas 2.45 val. dol. 39.11; čas 02.00 val. dol. 39.11; čas 02.30 val. dol. 39.11; čas 03.00 val. dol. 39.11; čas 03.30 val. dol. 39.11; čas 04.00 val. dol. 39.11; čas 04.30 val. dol. 39.11; čas 05.00 val. dol. 39.11; čas 05.30 val. dol. 39.11; čas 06.00 val. dol. 39.11; čas 06.30 val. dol. 39.11; čas 07.00 val. dol. 39.11; čas 07.30 val. dol. 39.11; čas 08.00 val. dol. 39.11; čas 08.30 val. dol. 39.11; čas 09.00 val. dol. 39.11; čas 09.30 val. dol. 39.11; čas 10.00 val. dol. 39.11; čas 10.30 val. dol. 39.11; čas 11.00 val. dol. 39.11; čas 11.30 val. dol. 39.11; čas 12.00 val. dol. 39.11; čas 12.30 val. dol. 39.11; čas 13.00 val. dol. 39.11; čas 13.30 val. dol. 39.11; čas 14.00 val. dol. 39.11; čas 14.30 val. dol. 39.11; čas 15.00 val. dol. 39.11; čas 15.30 val. dol. 39.11; čas 16.00 val. dol. 39.11; čas 16.30 val. dol. 39.11; čas 17.00 val. dol. 39.11; čas 17.30 val. dol. 39.11; čas 18.00 val. dol. 39.11; čas 18.30 val. dol. 39.11; čas 19.00 val. dol. 39.11; čas 19.30 val. dol. 39.11; čas 20.00 val. dol. 39.11; čas 20.30 val. dol. 39.11; čas 21.00 val. dol. 39.11; čas 21.30 val. dol. 39.11; čas 22.00 val. dol. 39.11; čas 22.30 val. dol. 39.11; čas 23.00 val. dol. 39.11; čas 23.30 val. dol. 39.11; čas 24.00 val. dol. 39.11; čas 24.30 val. dol. 39.11; čas 25.00 val. dol. 39.11; čas 25.30 val. dol. 39.11; čas 26.00 val. dol. 39.11; čas 26.30 val. dol. 39.11; čas 27.00 val. dol. 39.11; čas 27.30 val. dol. 39.11; čas 28.00 val. dol. 39.11; čas 28.30 val. dol. 39.11; čas 29.00 val. dol. 39.11; čas 29.30 val. dol. 39.11; čas 30.00 val. dol. 39.11; čas 30.30 val. dol. 39.11; čas 31.00 val. dol. 39.11; čas 31.30 val. dol. 39.11; čas 32.00 val. dol. 39.11; čas 32.30 val. dol. 39.11; čas 33.00 val. dol. 39.11; čas 33.30 val. dol. 39.11; čas 34.00 val. dol. 39.11; čas 34.30 val. dol. 39.11; čas 35.00 val. dol. 39.11; čas 35.30 val. dol. 39.11; čas 36.00 val. dol. 39.11; čas 36.30 val. dol. 39.11; čas 37.00 val. dol. 39.11; čas 37.30 val. dol. 39.11; čas 38.00 val. dol. 39.11; čas 38.30 val. dol. 39.11; čas 39.00 val. dol. 39.11; čas 39.30 val. dol. 39.11; čas 40.00 val. dol. 39.11; čas 40.30 val. dol. 39.11; čas 41.00 val. dol. 39.11; čas 41.30 val. dol. 39.11; čas 42.00 val. dol. 39.11; čas 42.30 val. dol. 39.11; čas 43.00 val. dol. 39.11; čas 43.30 val. dol. 39.11; čas 44.00 val. dol. 39.11; čas 44.30 val. dol. 39.11; čas 45.00 val. dol. 39.11; čas 45.30 val. dol. 39.11; čas 46.00 val. dol. 39.11; čas 46.30 val. dol. 39.11; čas 47.00 val. dol. 39.11; čas 47.30 val. dol. 39.11; čas 48.00 val. dol. 39.11; čas 48.30 val. dol. 39.11; čas 49.00 val. dol. 39.11; čas 49.30 val. dol. 39.11; čas 50.00 val. dol. 39.11; čas 50.30 val. dol. 39.11; čas 51.00 val. dol. 39.11; čas 51.30 val. dol. 39.11; čas 52.00 val. dol. 39.11; čas 52.30 val. dol. 39.11; čas 53.00 val. dol. 39.11; čas 53.30 val. dol. 39.11; čas 54.00 val. dol. 39.11; čas 54.30 val. dol. 39.11; čas 55.00 val. dol. 39.11; čas 55.30 val. dol. 39.11; čas 56.00 val. dol. 39.11; čas 56.30 val. dol. 39.11; čas 57.00 val. dol. 39.11; čas 57.30 val. dol. 39.11; čas 58.00 val. dol. 39.11; čas 58.30 val. dol. 39.11; čas 59.00 val. dol. 39.11; čas 59.30 val. dol. 39.11; čas 60.00 val. dol. 39.11;